

Rondetafelgesprek

Bouwregelgeving 28 mei 2026

Op 28 mei staat het rondetafelgesprek Bouwregelgeving op de agenda. De waterschappen geven een aantal aandachtspunten mee.

- **Bouw vandaag niet de problemen van morgen.** Bouwen zonder oog voor water, bodem en klimaat leidt tot hogere maatschappelijke kosten in de toekomst. Nieuwbouw moet bestand zijn tegen toekomstige klimaatomstandigheden, zodat toekomstige generaties niet worden opgezadeld met hoge herstelkosten.
- **Landelijke kaders versnellen woningbouw.** De discussie over bouwregelgeving wordt te vaak gepresenteerd als een keuze tussen snelheid óf kwaliteit. Dit terwijl heldere normen vooraf duidelijkheid scheppen en versnippering voorkomen. Daarmee gaan snelheid en kwaliteit hand in hand.
- **Nationale regels vragen om een regionale doorvertaling.** Bouwen op zandgrond is anders dan bouwen in veenweidegebied. Uniforme normering van regels is helpend. Vanuit deze uniformering vindt dan de doorvertaling plaats naar het lokale water- en bodemsysteem.

Bouw vandaag niet de problemen van morgen

Nederland staat voor een enorme woningbouwopgave en de druk om snel veel nieuwe woningen te realiseren is groot. Tegelijkertijd geldt dat versnellen zonder oog voor de lange termijn onverstandig is. Overhaaste keuzes die onvoldoende rekening houden met water en bodem, werken op termijn economisch ongunstig uit. Klimaatverandering zorgt immers voor extremere neerslag, langdurige droogte en toenemende hitte. Woningzoekenden zijn niet geholpen met woningen die binnen afzienbare tijd te maken krijgen met structurele problemen door veranderende klimaatomstandigheden, en wel met woningen die toekomstbestendig zijn.

Dat vraagt erom dat in de bouwregelgeving expliciet wordt geborgd dat er nu wordt gebouwd met het oog op het klimaat van morgen. Voor de waterschappen is het daarbij cruciaal dat het Besluit bouwwerken leefomgeving en andere relevante regelgeving het mogelijk maken om met (nieuw)bouw zowel huidige als toekomstige (klimaat)opgaven het hoofd te bieden.

Zolang die zekerheid er niet is, past volgens de waterschappen terughoudendheid bij het vertalen van de woningbouwopgave naar een eenzijdige focus op sneller, meer en goedkoper bouwen. Regelgeving moet voorkomen dat kostenbesparingen op de korte termijn leiden tot hogere kosten en risico's voor generaties in de toekomst.

Landelijke kaders versnellen woningbouw

De discussie over aanpassing van bouwregelgeving laat zien dat er spanning lijkt te bestaan tussen versnelling en kwaliteit. Volgens de waterschappen hoeft in de discussie versnelling of kwaliteit van woningbouw niet ten koste van elkaar te gaan, maar kunnen deze elkaar juist versterken, mits de juiste uitgangspunten worden gehanteerd.

Heldere landelijke kaders dragen juist bij aan versnelling, doordat zij ontwikkelaars, bouwers en decentrale overheden duidelijkheid geven en versnippering van regels voorkomen. Eenduidige nationale normen kunnen procedures verkorten en juridische kwesties voorkomen. Daar dragen de waterschappen graag aan bij. Om die reden zijn wij ook als waterschappen bezig om onze verschillende waterschapsverordeningen inhoudelijk gelijk te trekken, op het gebied van omgaan met piekbuien en neerslagtekort bij nieuwe ontwikkelingen, maar ook bij droogte en bodemdaling.

Nationale regelgeving vraagt om regionale doorvertaling

Heldere landelijke kaders vormen een noodzakelijke basis voor versnelling van de woningbouw, maar kunnen alleen effectief zijn als zij gecombineerd worden met een regionale uitwerking. De waterschappen pleiten daarom voor een benadering waarin het Rijk uniforme normen vaststelt, zoals via het Besluit bouwwerken leefomgeving en eventuele instructieregels. De concrete invulling daarvan moet plaatsvinden op regionaal niveau, in samenhang met het lokale water- en bodemsysteem. Daarbij komen de waterschappen in beeld.

De opgaven in een veengebied met bodemdaling en hoge grondwaterstanden zijn fundamenteel anders dan in zandgebieden waar juist droogte en infiltratie een grotere rol spelen. **Klimaatbestendig bouwen vraagt om een verschillende uitwerking per gebied.** Alleen door deze gebiedsspecifieke vertaling kan worden geborgd dat nationale bouwregelgeving daadwerkelijk leidt tot toekomstbestendige woningbouw. Zo kunnen we bijvoorbeeld zorgen voor stevige funderingseisen in veenweidegebied en maatregelen nemen om extra water vast te houden op zandgronden, zodat we verdroging kunnen tegengaan.

Daarom is het belangrijk dat het Rijk duidelijke normen stelt, deze regionaal worden uitgewerkt met een duidelijke rol voor de waterschappen in die afweging. Zorg voor bouwregelgeving die niet alleen versnelt, maar ook borgt dat we bouwen met het oog op de toekomst. Zo bouwen we vandaag niet de problemen van morgen.

Meer informatie:

Roald van der Mark (Public Affairs Unie van Waterschappen) ■ 06 5016 9741 ■ rmark@uwv.nl